

**DOSTOSOWANIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
Z JĘZYKA POLSKIEGO DLA UCZNIÓW Z ORZECZENIEM LUB OPINIĄ
Z PORADNI PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ**

1. Na podstawie pisemnej opinii lub orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej, nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w nauce.
2. Dysfunkcje nie zwalniają ucznia z obowiązku opanowania materiału przewidzianego w podstawie programowej.
- 3. Formy, metody, sposoby dostosowania wymagań u uczniów z dysleksją, dysgrafią i dysortografią:**
 - a) nie wymagać, by uczeń czytał głośno przy klasie nowy tekst, wskazywać wybrane fragmenty dłuższych tekstów do opracowania w domu i na nich sprawdzać technikę czytania,
 - b) dawać więcej czasu na czytanie tekstów, poleceń, instrukcji, szczególnie podczas samodzielnej pracy lub sprawdzianów, w miarę potrzeby pomagać w ich odczytaniu
 - c) przygotowywać sprawdziany i kartkówki (w miarę możliwości) w formie testów,
 - d) czytanie lektur szkolnych rozłożyć w czasie, pozwalać na korzystanie z audiobooków (z zastrzeżeniem kontaktu wzrokowego z tekstem),
 - e) uwzględniać trudności w rozumieniu treści, szczególnie podczas samodzielnej pracy z tekstem, dawać więcej czasu, instruować lub zalecać przeczytanie tekstu wcześniej w domu,
 - f) częściej sprawdzać zeszyty szkolne ucznia, ustalić sposób poprawy błędów, czuwać nad wnikliwą ich poprawą, oceniać poprawność i sposób wykonania prac,
 - g) dać uczniowi czas na przygotowanie się do pisania dyktanda poprzez podanie mu trudniejszych wyrazów, a nawet wybranych zdań, które wystąpią w dyktandzie; można też dawać teksty z lukami lub pisanie z pamięci,
 - h) błędów nie omawiać na forum klasy,
 - i) w przypadku trudności w redagowaniu wypowiedzi pisemnych uczyć tworzenia

schematów pracy, planowania kompozycji wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie),

- j) pomagać w doborze argumentów, jak również odpowiednich wyrażen i zwrotów,
- k) o ocenie form wypowiedzi pisemnej decyduje zawartość merytoryczna i kompozycja, a nie sposób zapisu i poprawność ortograficzna. Kryterium dotyczące poprawności ortograficznej przyjmuje brzmienie: „Przyznajemy uczniowi punkty, jeśli zamyka myśli w obrębie zdania - rozpoczyna zdania wielką literą i kończy kropką. Praca jest czytelna pomimo zaburzeń graficznych.”
- l) dawać więcej czasu na prace pisemne, sprawdzać, czy uczeń skończył notatkę z lekcji, w razie potrzeby skracać wielkość notatek
- m) odpytać ucznia ustnie, jeśli są problemy z odczytaniem pracy
- n) pozwolić uczniom na korzystanie ze słowników ortograficznych podczas pisania wypracowań, prac klasowych

4. Formy, metody, sposoby dostosowania wymagań u uczniów o inteligencji niższej niż przeciętna:

- a) zmniejszanie ilości, stopnia trudności i obszerności zadań,
- b) dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczanie czasu na ich opanowanie,
- c) wydłużanie czasu na odpowiedź,
- d) odwoływanie się do znanych sytuacji z życia codziennego,
- e) formułowanie pytań w formie zdań o prostej konstrukcji,
- f) częste podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w celu udzielania dodatkowej pomocy i wyjaśnień,
- g) pozwolenie na dokończenie w domu niektórych prac wykonywanych na lekcjach, dyktanda przeprowadzać indywidualnie w wolniejszym tempie.

5. Formy, metody, sposoby dostosowania wymagań u uczniów z zespołem Aspergera

- a) zachowywanie schematu pracy na lekcjach i stałości działań (np. zajmowanie tej samej ławki lub stolika podczas zajęć),
- b) powtarzanie polecenia, sprawdzanie stopnia jego zrozumienia,
- c) zachęcanie ucznia, by w razie potrzeby prosił o powtórzenie, uproszczenie czy zapisanie polecenia,

- d) nie przekazywanie zbyt wielu informacji, a gdy chodzi o polecenia, to wystarczy jedno, co da pewność jego wykonania przez ucznia,
- e) sprawdzanie zrozumienia czytanego tekstu poprzez zadawanie dodatkowych pytań: Co się wydarzyło? Gdzie? Kiedy? Dlaczego? itp.
- f) używanie krótkich zdań, prostego i jednoznacznego języka - podawanie jasnych instrukcji,
- g) przedstawianie nowych pojęć lub materiału abstrakcyjnego w sposób możliwie najbardziej konkretny, popieranie ich tekstem pisanym, obrazem, ilustracją, filmem,
- h) uwzględnianie deficytów w zakresie rozumienia niedosłownych wypowiedzi, ironii, metafor, słów i wyrażen wieloznacznych. Wyjaśnianie ich za pomocą obrazów albo przeciwieństw np. przyjaźń – wrogość,
- i) organizowanie zajęć związanych z wyjaśnianiem znaczenia niektórych słów, przysłów, powiedzeń czy metafor,
- j) w razie potrzeby wydłużanie czasu przeznaczonego na wykonywanie poszczególnych zadań i prac pisemnych,
- k) dzielenie zadania na wieloetapowe krótsze części.

6. Formy, metody, sposoby dostosowania wymagań u uczniów niedosłyszących

- a) uczeń powinien zająć w sali lekcyjnej miejsce, z którego będzie najlepiej słyszał nauczyciela (lewa lub prawa strona w zależności od tego czy jest to niedosłuch lewostronny czy prawostronny), zapewnienie optymalnych warunków akustycznych,
- b) wyraźne artykułowanie z właściwą intonacją, nie należy gwałtownie gestykulować,
- c) upewnienie się czy uczeń zrozumiał polecenie,
- d) monitorowanie sporządzanych przez ucznia notatek i wykonywanych ćwiczeń,
- e) częste powtarzanie informacji - należy stać przodem do ucznia,
- f) częste stosowanie pomocy wizualnych,
- g) tempo pracy powinno być dostosowane do możliwości percepcyjnych ucznia,

7. Formy, metody, sposoby dostosowania wymagań u uczniów niepełnosprawnych ruchowo (w tym z afazją)

- a) docenianie i chwalenie wysiłku ucznia,

- b) w przypadku niepełnosprawności kończyn górnych należy umożliwić zamianę prac pisemnych na odpowiedź ustną,
- c) dostosowanie stanowiska pracy do specyfiki niepełnosprawności ucznia,
- d) środki dydaktyczne powinny być w zasięgu ręki ucznia,

przy afazji:

- a) wydłużenie czasu odpowiedzi ustnej,
- b) uwzględnienie problemów z wymową i artykulacją w czasie wypowiedzi,
- c) uzupełnienia wypowiedzi ustnej wypowiedzią pisemną.

Dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego szczególne dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych uczniów znajdują się w Indywidualnych Programach Edukacyjno-Terapeutycznych.